

ભુવનમનમોહીની!

--કીશોર રાવળ

લોકો ઘણીવાર પુછે કે વાર્તા મારી પાસે કેવી રીતે આવે છે. જુદી જુદી વાર્તાઓ માટે જુદા જુદા જવાબો હોય છે. કોઈ માટે મગજનાં ચક્કરો પહેલા-ત્રીજા ગીયરમાં નાખતાં નાખતાં વાર્તાનું ચોકહું બેસારવું પે પણ ઘણી વાર તો એક સોગાદની જેમ, કંકુ, ચોખા, નાળીયેર સોતી આવીને મારા ખોળામાં આવી પડે. જુઓ આ એક નમુનો!

હું તથાજાથી રાજુલાની બસમાં કંઈ ક્રોટુભ્બીક કામ માટે નીકળ્યો હતો. બસમાં પેસતાં જ બે ભરવાડજોને બાજુ બાજુમાં બેઠેલી જોઈ. માથે કાળા ઉનની લોબડી, છાતીએ તસ્તસતાં, રેશમી દોરે મોર-પોપટ ભરેલાં કાપડાં, ક્રમરે થેપાડાં, કંડે ચક્કરકતાં બલોયાં, પગમાં વીછીયા, કડલાં, મોં પર દાઢીએ, નાકે અને કપાળે છુંદશાં. એક આવેડ વધની, તાંબા જેવી કાયા, આંખોમાં આનંદની ડેલ. બીજી જરા ત્રીશ પાંત્રીશની. મોટી બાઈના કાનમાં આંગળી આખી ગરી જાય એવાં કાણાં અને મહીં વજની ઠોળીયાં ને ભારેખમ હાંસડીઓ. બીજી જરા ત્રીશ પાંત્રીશની.

એમની પાછળની સીટમાં મને જગા મળી ગઈ. સામાન વગે સગે કરી મેં માથું ટેકવીને બંધ કરી આંખો. એ વીચારે કે એકાદું જોકું ખવાય તો થાક ઉત્તરે. પણ મારાં નસીબ તે દી' જોર કરતાં હતાં... બસ ઉપડી અને બેઉ જણીઓ વાતે વળગી. રાતે થોડો ખખડાટ સાંભળતાં જ શેરીનું કુતરું કાન ઉંચા કરે, તેમ મારા કાન સળવજ્યા.

“થ્યું એવું કે આ માગશરમાં તારા કાકાના મશીયાઈ ભાઈની દીકરીનાં લગન લેવાણાં. સંધારની બૌ તાણ હતી ને હુંય ઘણાં વરહથી ન્યાં નો'તી ગઈ એટલે હરખે હરખે અઠવાડીયું વે'લી ઉપડી ન્યાં પાડરશીંગે જવા. તારા કાકાને કીદ્યું કે તમતમારે નીરાંતના પાછળથી હાલ્યા આવજો. ગઈ તો ખરી પણ પાડરશીંગુ કેટલું બડલાઈ ર્યું'તું! હજુ બેઠી ન બેઠી અને મારી દેરાણી કે' કે, હાલો આપણે પારલરમાં જાંઈ. મેં કીદ્યું ઈ શું? તો કે જોવો તો ખબર પડે. મેં કીદ્યું થાકી પાકી છું ઘડીક બેસવા દે ને. તું તારે જઈ આવ્ય. મને કે' કે મારા ગળાના સમ નો આવો તો! બહુ છેટે નથ જવાનું. આંય પડખેની ડાભી ગલીમાં જ છે.

“પરાણે લઈ ગઈ. ઘરની બા'ર નીકળી ખુણો વળ્યા કે આવ્યું ‘કુળદેવી બુટી પારલર’. દાખલ થતાં માંય બજીયું ઝળાંઝળાં થાય, દીવાલ પર આભલાંવાળું રંગબેરંગી ભરતકામ, મોર્યમાં બથ ભરાય એવડો ફુલનો ગુંચ્છો. બધું ટીપટાપ અને ચોખ્યું ચણાક! બે છોડીયું ભામનગર જઈને શીખ્યાવેલી ને કાઢી આ દુકાન. મને ઓળખ કરાવી, ‘આ ભગલા સઈની મંગળી! શે'રમાં જઈને નામ મંદા કરી નાખ્યું છે’. મને થ્યું કે આ છોડીયુંને બીજું કાંઈ નો મળ્યું તે દુકાન માંડી? મારી દેરાણી કે' કે, તમને ઘડીના છઢા ભાગમાં અપસરા જેવી કરી નાખે. આટલા વરહની ધૂડ-ક્યરો કાઢી, કાયા કાંચન જેવી કરી દે. ઓરને તો ટીક પણ પંડનેય આયનામાં જોતાં જાત ના ઓળખાઓ!

“મને તો કાંઈ ગમ ના પડી પણ મારી દેરાણી બોલી કે હું કૌ એમ કરવા દેજો.. મને તો બેહાડી રાજાની ખુરશી પર. ખુરશી વાંકી કરી માથે મેલ્યું એક ઓશીકું ને પરે ઢાયું માદું માથું. પે'લાં તો કે' કે, વાળ કપાવીએ. મેં કીદ્યું કે બાઈ! મારો ઘણી જીવતાં રાંનીરાંની જેમ વાળ શેણે કપાવું? દેરાણી કે' કે, બેંશના પુંછડા જેવા થઈ ર્યા છે તો જરા છેડા કપાવો તો કંઈ સરખી લટ્યું હોળાય! જાન આવે તંઈ સાજનીયા પરે સારી છાપ તો પડવી જોઈ ને? તમતમારે પડ્યા પડ્યા તાલ જોયા કરોને! ને મંદાને કીદ્યું કે થાવા દે. એટલે આપણે તો બોબડી કરી બંધ ટગર ટગર જોતાં 'ય્યી.

“પેલી છોડીએ મારી ઘણબળી કાઢીને ટીંગાડી ખીટીએ. ખખે પે'રાયું એક માથા હાટુ કાણું પાડેલ ધોળું બગલા જેવું કપડું. ઓલા ઓશીકા નીચે વાળ જુલતા રાય્યા, એની નીચે એક સુપડા જેવું કશુંક રાખ્યું અને પછે કુજાનું ગરમ પાણી રેડી વાળ કર્યા ભીના. પાણી સુપડે જઈને એક થાળામાં પડે. ફીંશ ફીંશ જેવો સાખુ

લગાડ્યો. ને વાળની માંય આંગળા બેરવી ઠેઠ વાળના મુળીયાં લગી ચોળવા માંડ્યું. અરધો કલાક સાબુથી ઘોવાણ ચાલ્યું. ત્રણ પાણીએ ઘોયાં. એક છોડી દાંતીથે ભીનાં વાળ હોળતી બેઠી અને બીજી એક હાથમાં કશુંક સીસાપેન જેવું લઈને મારું ભીનું મોં ઘસવા માંડી. દેરાણી કે' આપણે ઠીકરાં ઘસીએ એવું જ પણ આ ઈંગલીસ ઠીકરું છે, ચામરી ઉત્તરાય નહીં અને વાળ વાળ નીકળી જાય. કપાળ કર્યું સોખણું. જીણી કાતર લઈ ઘેટાંના ઉન જેવી મારી ભમ્મરું કાતરીને પાતળી કરી અને ઘર્યો આરસો. મારા તો માન્યામાં જ આવે નેંકે આ હું નરબદી પોતે જ!

“વાળ હોળતી છોડીએ કાતર ચલાવી. છેઠે આવેલી ગુંચની ગાંધું કાપી. વાળ સુંવાળા સટ કરી દીધાં.. પછી મને ફ્રેન્ઝે કે, ‘કેવો બુઝો રાખવો છે? મણીધર નાગ જેવો, અનારકલી જેવો કે સાકરકોળાં કે મયુરપંખ જેવો?’ મેં કીધું ‘ઈ બુઝો શું છે વળી?’

“તો કે’, ‘વાળનો ઘાટ કરવો હોય એવો થાય’. મેં કીધું કે’ તું જાણ અને જાણો તારી સઈ! જે હારું લાગે ઈ કરો.’ બેચે મસલત કરી ને કેરવું કે લગનને આગલે દન રાજાના તુંગરીયા પરના મોરલા જેવો બુઝો ઘરી આપશે. ઈ ટાણો તો મસમોટો ચોટલો ગુંથી દીધો. દેરાણી કે’ ‘મોઢાં પરે આ દાઢી-મુછું સારાં નથી લાગતાં. ઈને ટુંપાવી નાખીએ.’ એટલે ઓલી છોડીએ જીણો તાર જેવો દોરો લઈ હાથમાં મોરપગલાં જેવું કંઈ કર્યું. દોરો એક એક વાળ ફરતો બાંધે અને સરકણી ગાંઠમાં પકડે. ‘ખટ’ કરતાંક ખેંચે અને પેલો વાળ ટુંપાઈ જાય, જરૂરિયાં!

“પછે પેલી છોડી કે’કે, ‘હવે મોઢે અસ્તર મારીએ.’ મેં દેરાણીને પુદ્ધયું, ‘આ કયું કૌતક છે?’ તો ઈ કે’ કે, ‘મોઢે પપૈયાંનો મલીદો લગાડે. પછી બે કલાક પડ્યા રો’ તો મોઢાં ઉપરની કરચલીયું નો રે’.

“છાલ કાઢી પોપૈયું સમાર્યું, અને ગુંદીને કર્યો લોચો. મને સીધી સુવાડી મોં પર લપેદ્યો ઈ મલામો અને માથે બાંધી એક બુકાની. કોણ જાણે કેવીય ડાકુ જેવી લાગતી હોઈશ હું.

“પછે કહે, ‘હવે આપડે મીણિક્ષયોર કરીએ.’ વીચાર્યું, આ નવતર વળી ક્રયું? જુ હોય ઈ, જોઈ કે આ રંગ વળી કેવો છે! નીકળ્યું શું ખબર છે? હાથના નખ કાપવાનું. પણ આપણે નેરણીથી કે ચચ્ચાથી નખ ઉત્તરરી નાખીએ એવું નેં! વાટકામાં ગરમ પાણી રાખી, બે હાથ તુબાડી, દછ મીનાટ રાખે. નખ પોચા પડે એટલે એક રૂપાની ખોતરણીથી નખ નીચેનો મેલ કાઢે. કાળા પડી ગઈલા નખ ઘોળાઘોળા થાય, જાણે દાંત નો કાઢતા હોય! પછી ટ્રેનમાં ઓલો ટીટી રાખે એવા એક સંચાથી બટક બટક મજાની ગોળાઈમાં નખ કાપે ને ઘસીને સુંવાળા કરે.

“પછે લીધા પગ. ગોઠણ લગીનું થેપાંકું ઉચ્ચું કરી, એક નજર નાખી, મારી દેરાણી બોલી, ‘ભાભી, નકરું કીડીયારું ઉભરાણું છે આંઈ! મંગળી, મીણીયાપણી લગાડી સાફ કર’ મને કહે કે ‘મીણીયાપણીથી વાળ કાઢવા પડશે.’ મને કાંઈ ખબર નો પડે. તો ઓલી કે’ કે, ‘જોવો, કરી દેખાંકું.’ તપેલીમાં તેલ જેવું ઓગળેલું મીણ તેયાર જ હતું. પછી એક ખોખામાંથી ઘોળા લુગડાનો એક લીરો કાઢ્યો. મને કે’ ‘જરીક જરીક ચમચમશે, ચંત્યા નો કરતાં. મન મફક્કમ રાખજો. આનું મીણ વાળ હારે ચોટી જતાં જ પણી બેંચીશ એટલે એની હારોહાર ઉખડી જાશે. સાવ મુળમાંથી બેંચી લે એટલે નવા વાળ ઉગતાં પંદર દી’ થાશે.’ એક લાકડાના ચાપટીયાથી મીણ લઈને ચોપડ્યું પગ પર - ગરમ હતું એટલે થોડી લાય તો લાગી, પણ પલકારા જેટલી જ, અને શું થાય છે તેનો વીચાર કરું ત્યાં તો હડપ લઈને લીરો બેંચી કાઢ્યો. ઘડીક તો ‘વોય માડી’ થઈ જાય એવું હતું. પણ દેરાણીના દેખતાં મોળી પડે ઈ બીજી, હું નેં! પગે ચમચમી ગયું. મદા એમ મીણ ચોપડતી ગઈ, ચપચપ પણી બધે ચોટાડતી ગઈ અને ઉખેડતી ગઈ. હું દાંત ભીસી બેઠી રે’. બધું પત્યે મારો હાથ ફેરવ્યો તો સાવ સરપ જેવા પગ થઈ ર્યા’તા.

“પછે પગ ગરમ પાણીએ ઘોયા, ઘસી ઘસીને ખુણેખુણા સાફ કર્યા, ઘસ્યા, માંજ્યા એમ જ કહેવાય. મજાનો તાંબા જેવો ચળકાટ આણી દીધો. પગના વાઢા માટે એક દવા આપી. કે’, ‘બે દી’ આખા દનમાં ચાર વાર પગ ઘોડીને ચોપડજો. આંગળીયું ટીંડેરા શી કુર્ઝી થઈ જાશે.’

“પછે પેલી છોડી પુછે, ‘કેમ, માલીસ કરવો છે? શરીર કુણું પડશે.’ મારી દેરાણી કે’ કે, ‘હા, કર.’ પેલી પુછે, ‘ઉપર ઉપરથી કે હુલ મૌન્ટી?’ દેરાણી કે’ કે, ‘હુલ મૌન્ટી’ જ કરને! મને સમજાયું કે ‘હુલ

મુંન્ટી' એટલે અંગે અંગનો થાક ઉતારે એવી ચંપી. થાવા ઘો ભાબી. આવો અવસર નેં આવે. થોડા પૈસા વધુ પડશે પણ આયખું સુધરી જાય એવું છે. તમે અમારું બૌ રાખ્યું છે એટલે આ મારા તરફથી. મેં કીદું કાલી થા મા. તું નાની છો ઈ કેમ ભુલ છ. અને આ તારા જેઠના બાવડામાં તાકાત છે ત્યાં સુધી તો કોઈનું સરપારું મારે લેવાની જરૂર નથી.

“દેરાણી મને કે’ કે, ‘ભાબી, હવે કાઢો તમારું કાપડું અને મુકો બાજુએ.’ હું ચમકી! આમ તો રાતના કાપડાં કાઢીને જ સુઈએ એટલે એનો તો વાંધો નેં પણ આટલાં અજવાળામાં, આ પારકી છોડી પાસે આમ સાવ ઉઘાડા થયે કેમ ફાંચે! દેરાણી કે’ કે, ‘જેઠાણી, બૌ જુના વીચારનાં થાવ મા, આંઈ કોઈ ભાયડા બેઠા નથી અને આવેય નેં.’

“અને પછી તીલે ઢોળાઈ મોગરા, જુઈ, ચમેલીના તેલની કુંપીયું અને બે જણીઓ ચંપી કરવા લાગી. પોચે પોચે હાથે ખભેથી તે કંડા લગણ આંગળાં ફરવા લાગ્યાં. થેપાડાને વાળીને નાખ્યું ખોળામાં. એઈને સાથળથી પીડી સુધી બેય પગની ઘાણી કરી. તારા કાકાએ કોઈ દી’ નો’તી પંપાળી એટલી પંપાળી. સાવ ખુલ્લી પડી ’તી અને તોય ફ્રૂંઝ્યાં ખોવાઈ ગઈ ઈ ખીયાલ નો ’ર્યો અને આંખ મળી ગઈ....

“અમે આમ રોજ રોજ પારલરમાં જાઈ ને ઓલી છોડીયું કાંઈને કાંઈ નોખું કરે! લગનના બે દી’ પે’લા મને હાથે મેંદ્દી ચીતરી આપી, છાતીએ ચપ ચપ ગ્રાજવાં ચોટાડ્યાં, મોડા ઉપર કારીગરી કરી. મારો વાન ઉઘડી જ્યો. લગનને આગલે દી’ મને માથે ઓલો બુઝો બનાવી દીધો. બણ્યું હું કાચમાં ને અંદરથીય એવી નોખી લાગવા માંડી કે મને રમત્ય સુઝી!

“તારા કાકા આવ્યા ઈ ટાણે હું સંતાઈ ગઈ. ઈ બચાડા જોડા કાઢી દીવાલને અહેલીને ઢોલીયે બેઠા ’તા. હું તો મારી રુમજુમ કરતી એની હામે આવી ઉભી! ઈ મારી પાની ભજી જોતાં ’ર્યા. આમતેમ જોતાં કોઈ નો’તું એટલે મેં, આગળ જઈ તારા કાકાનું માથું બે હાથમાં પકડી ગળે હાથ પરોવ્યા - ઓલા શીનેમામાં કરે ઈમ. અને તારા કાકા શું ભડક્યા! મને હેલો દઈ આધી કરી ઉભા થઈ જ્યા. મારી સામે હાથ જોડીને બોલ્યા, ‘બોન, તારી કાંઈ ભુલ થઈ છે. ખોટે થાનકે આવી છો. મારી નરબદા વન્યા કોઈ દી’ કોઈને અર્દ્યો નથી. મને છોડ. મારી નરબદી મળે તો મોકલજે.’

“તે હું તો આભી થઈ ગઈ. મેં કીદું ડેહા! હું જ તમારી નરબદી, નવો અવતાર લૈને આવી છું. જોવો તો ખરા! પણ કાકા તો આંખ ઉચ્ચી નો કરે. નીચું માથું નાખીને કે’ કે, અવાજ તો સાચો, પણ નરબદીનો અવાજ પે’રીને તું જે આવી હો તે જતી રે. હું કંઈ એમ ખોળાઉં એવો નથી.

“મેં કીદું કે ઈ હું જ છું. આ મારો નવો અવતાર જુઓ. તો કે’ કે ઈને માટે મારેય નવો અવતાર લેવો પડે. મને તો જુની જ નરબદી ગમે..! મેં એને સમજાવ્યા. મારા હાથ દેખાડ્યા. કીદું કે મારા સુંવાળા હાથ જોવો, વાંકાચુંકા નખ કેવા રૂડા થઈ જ્યા ઈ જોવો. તો કે’, ‘ઈ વાંકાચુંકા તો ય વહુનાને! ઈ બરછટ હાથ કાંઈ મફતમાં નથ આવ્યા. આટલાં વરહ જેણે ભારોભાર બેતરોનાં ફેફાં ખોદાં, કોસના દોઈડા તાણ્યાં, કાંટ્યું વાણીને કાંઈ ન’તું એમાંથી મારી જ્ઞાની સરજ ઈ મેલા, ઊરડાયા હાથ શેં જતા કરું? મારે ઈ જ ખપે’

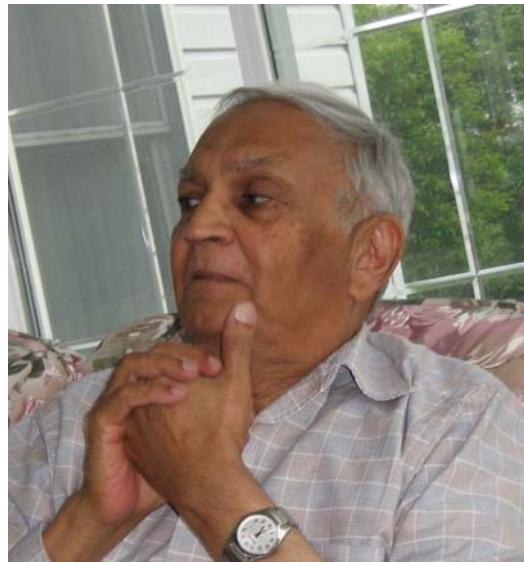
“તારા કાકા એકના બે નો થ્યા. નવી નરબદાને અડવા જ તૈયાર ન’તા. તો ઈ નવી નરબદા મારે ય શું ખપની?

“તે ધોડી ઓલી મંદા પાંહે ને મેં કીદું કે હતી એવી કરી દે! તો માળી હાળી દાંત કાઢતી ઉભી રઈ અને બોલી કે, ‘અમે કાંઈ ભગવાન થોડાં છંઈ?’

“તે બીજા ચાર માસા કાળી મજુરી કરી આ નરબદીએ તીજો અવતાર લીધો. શું ભુંડી હાલત મારી થૈ ઈ ઈ ચાર માસામાં! તને શું કહું...?”

જાણે વાત પુરી થવાની વાટ જોતું હોય એમ રાજુલું આવી જ્યું અને અમારી બસ ‘હડીમ, હાઉં, હફ, ગરરર’ કરતી આંચકી ખાઈને ઉભી રહી. હું મારા લબાચા લઈ મનમાં વાર્તા સંકેલીને કાગળે કંડારવા ઉતાવળે ધરભણી ઉપર્યો.--**Kishor Raval** (Email address: kishor@markis.com)
(‘ઓપીકા’ શૈન્ટમાં અક્ષરાંકન કરી આપવા બદલ કીશોરભાઈનો હાઈક આભાર..ઉ.ગ..)

કીશોર રાવળ

લેખક પરીચય

મુળ ભાવનગરના પણ સને ૧૯૭૫થી અમેરીકા રહેતા કલાપ્રેમી લેખક કીશોરભાઈ રાવળ પોતે જ એક સ્થળે પોતાનો પરીચય આપતાં લાખે છે કે:

“છેક ડદ્દી વયે પહેલી વાર્તા લખી. એ લખી એટલે એક દોડવાનો ઢાળ મળી ગયો અને પછી તો હાલ્યું! મુળ તો હું ભાવનગરનો અને દેશી ભાષામાં કહું તો ‘ભાનવગરનો’. ગળથુથીમાં ઉત્તરેલી ભાષા આટલાં વર્ષે પણ એવી ને એવી દાંતમાં રહી છે, સમજાતું નથી કે ગળથુથી વખતે દાંત નહોતા અને આજેય નથી તો ઈ સંતાણી ફ્ર્યાં હશે!

“બાળપણમાં વારસામાં બાપાજી તરફથી પરાણે પાયેલું સંગીત અને કાકા તરફથી કલાનો નાદ મળેલાં, ભાણતર એન્ઝ્યયરીન્ગનું, પેચીયા મારી ક્રમ્યુટરનો ધંધો શીખેલો. ક્રમ્યુટર ઉપર ગુજરાતી લખવાના અખતરાઓ કરેલા અને થોડું કામ ઇન્ટરનેટનું કરેલું. આ બન્નેનો સમન્વય કરતાં ૧૯૯૮માં દીમાસિક ‘કેસુડાં’, શરૂ કર્યું અને આજે ચાલીસેક અંકો સુધી ખેંચી ગયો છું. પુરી મોજ આવે છે. રસના ચટકાં જ નહીં ધૂટડા ભરું છું. ગયા વર્ષે વાતાઓનો એક સંગ્રહ ‘અમે ભાનવગરનાં’ પ્રકાશીત કર્યો બસ ઢાળ મળતો રહે ત્યાં સુધી લખતા રહેવાની ભાવના છે.”

ભાવનગરની લોકબોલીના જીવન લખેકા, રણકા અને લઢણની સુવાસીત મીઠાશ માણવા વાર્તા ફરી વાર વાંચવી પડે એમ નથી લાગતું? અમેરીકાના-ફીલાડેલ્ફીયામાં બેઠાં બેઠાં આવું સૌદર્ય રચાય તે અજબની વાત ન કહેવાય?

ઘણું લખ્યા છતાં પણ એક જ વાર્તા સંગ્રહ (‘અમે ભાનવગરનાં’ પ્રકાશક: ચુર્જર ગ્રન્થ રન કાર્યાલય, રતનપોળના નાકા સામે, ગાંધી માર્ગ, અમદાવાદ ૩૮૦ ૦૦૧. કોમત રૂપીયા ૧૦૦.૦૦) પ્રકાશીત કરવાનો લેખકનો સંયમ ધ્યાનાકર્ષક છે. છતાં ‘કેસુડાં’ દર બે માસે નહીં પણ દર માસે ખીલતાં રહે અને લેખક પાસેથી નવી નવી વાર્તાઓ મળતી રહે એવી શુભેચ્છાઓ...—હરનીશ જાની અને ઉત્તમ ગજીર

● મધુરેણ સમાપ્યેત ●

બહુ જ ખુશીની વાત છે કે અમેરીકાના પ્રસીદ્ધ કાર્ટૂનીસ્ટ શ્રી. મહેન્દ્ર શાહ દરેક ‘સન્ડ ઇ-મહેઝીલ’ માટે એક કાર્ટૂન મોકલશે. આભાર મહેન્દ્રભાઈ. પદ્ધારો, મહેઝીલમાં આપનું સ્વાગત છે. માણિએ એમનું કાર્ટૂન ‘બ્યુટી-પાર્લર’ ઇ-મેરીલ સંપર્ક : mahendraaruna@msn.com

હવે બંધ કરીશ? બે કલાકથી 'મેકઅપ'ની પાછળ પડી છે.
આ રમેશભાઈને ત્યાં ખાલી 'બેસવા જ' જવાનું છે...!

"સન્ડે ઈ-મહેસીલ" -- વર્ષ: બે -- અંક: ૫૫ -- જુન ૨૫, ૨૦૦૬

તળગુજરાતથી દુર, દરીયાપાર વસવા છતાં ગુજરાતી સાહિત્યની સાધના કરતા સર્જકોની કૃતીઓની સન્ડે ઈ-મહેસીલ 'વીટેશ-સર્જનોત્સવ' ઉજવવાનું નક્કી થયું અને સ્નેહી શ્રી. હરનીશભાઈ જાનીએ એના સંપાદનની સઘળી જવાબદારી સહ્ય સ્વીકારી એનાથી વધારે રૂંક શું? સૌ સાહિત્યસર્જકોનો અને ભાઈ હરનીશ જાનીનો ખુબ ખુબ આભાર..

સર્જકમીત્રોનાં સુચનો આવકાર્ય, આગહ પણ ખરો જ; સુચનો તથા પોતાની કૃતી હરનીશભાઈને જ મોકલવા વીનંતી: harnish5@yahoo.com

Address:

Harnish Jani

4, Pleasant Drive,

Yardville

NJ 08620-USA

Phone-**609-585-0861**